

Változások a hazai erdészeti szaporítóanyag termelés és kereskedelem szabályozásában

Többéves előkészítő munka eredményeként változott meg a hazai erdészeti szaporítóanyagok termelését és kereskedelmi szabályozását tartalmazó korábbi FVM rendelet az Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács és a hatósági, illetve jogalkotói oldalak közös együttműködésének eredményeként.

A jogszabály módosítása azért volt elodázhatatlan, mert az eredeti joganyag (110/2003. FVM rendelet) még az EUCsatlakozás előtti bürokráciai, szabályozáspolitikai és hatósági munkára épült rá. A Terméktanács (EESZT) kérését elfogadva az Agrárminisztérium erdészeti politikáért, illetve a hatósági szabályozásokért felelős államtitkárságai a Terméktanáccsal több körön egyeztetve alkották meg az új szabályozást.

Az új szabályozásban található alapvető változások

Változott az Európai Unióban erdészeti célokból fontos fajok és mesterséges hibridek kereskedelmét befolyásoló érintettségi lista. A módosításról a rendelet [28/2009. (VI. 20.) AM r.; Magyar Közlöny 2019. évi 104. sz.] I. sz. mellékletének A. része, illetve a Magyarországon erdőgazdálkodási szempontból fontos fajok és mesterséges hibridek című B. része is olyan fajokat tartalmaz, amelyeknél lehetővé teszi az erdészeti felhasználást, de ugyanakkor nem minden faj esetében írja elő a kötelező szaporítóanyag-szemlé.

Ez abból a szempontból lényeges, hogy a melléklet B. része szerinti fajok esetében a (3) bekezdés szerint való alap származási igazolványt nem kell kiállítani. Ha a B. részben felsorolt fa- és cserjefajok esetében a csemetekerti engedélyes – a (3) bekezdés szerinti alap származási igazolvány kiállítása iránti kérelem mellőzésével – tárgyév június 30. napjáig bejelenti az alap származási igazolvánnyal nem rendelkező csemete csemetekertben történő eltelepítését, a szaporítóanyag származási körzeteként egységesen Magyarországot kell megjelölni a szállítói származási bizonylaton, és a szaporítóanyag kizárólag azonosított származási kategóriában forgalmazható.

Változott néhány a szakmai gyakorlatot befolyásoló határidő is

A felügyeleti illetékes kormányhivatal személyzete a tárgyévi csemetekerti szemlélet november 15-ig, minden évben köteles elvégezni. Így csökken annak a lehetősége, hogy csússzon egy kereskedelmi tevékenység a dokumentáció hiánya miatt. Ugyanakkor a hatóság munkáját is segíti az időpont, hiszen ütemezhetővé válik a hatósági munka szervezése.

Ugyancsak időpontbeli változás, hogy az erdészeti szaporítóanyag szállítói származási bizonylat megküldése is változott: az őszi időszakban december 31., a tavaszi időszakban június 30. az időpont, ameddig ezeknek meg kell történnie.

A termelői (házi, illetve hatósági belső használatra szánt) csemeteeltárt is június 30-ig kell benyújtani a NÉBIH felé, így a szezonális bejelentéseket egységesen egy időpontban kell elvégezni, ami bürokráciacsökkenést eredményez.

Jelentős változás, hogy az Európai Unió valamely tagállamából az erdészeti szaporítóanyag-forrás jegyzékben regisztrált kiinduló anyagból nyert szaporító alapanyag, illetve az abból nevelt ültetési anyag bejelentési kötelezettség mellett, külön engedély nélkül szállítható át Magyarországra. A bejelentést a NÉBIH-nek kell megtenni az átszállítást követő 8 napon belül, ennek értelmében a korábbi „belföldesítő szemle” mint felesleges bürokráciai elem kivezetésre került e termékek esetében.

Ugyanakkor Magyarországról az Európai Unió valamely tagállamába átszállítás esetén a szállítás megtörténte után legkésőbb 8 napon belül, a szállítói származási bizonylatot mellékelve be kell jelenteni a NÉBIH-nek, a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatványon. Ez az intézkedés ugyancsak a kereskedelmi életet egyszerűsíti, hi-

szén a korábbi, kereskedelmet megelőző szemle akadályozó rendszere kivezetésre került.

Szintén fontos változás, hogy a csemetekerti engedély kiváltásánál az Erdészeti és Energetikai Terméktanács tárgyévi tagsági igazolását kell bemutatni. Ezzel az intézkedéssel várhatóan fehéredni tud a csemetetermelés.

További fontos változás, hogy egyszerűsödött a maggyűjtések helyszíni ellenőrzésének bejelentése. A jogszabály egyértelműen lehetőséget ad arra a termelőknek, hogy előzetesen egyeztetve a felügyelővel, ütemezhetővé és kalkulálhatóvá váljon a gyűjtések ellenőrzése, azok menete.

A fentiekén kívül szabályozásra került a mikorrhizált szaporítóanyag termelése és kereskedelme. Ez egy teljesen új elemként jelent meg a szabályozásban. Ilyen

szabályozás korábban nem létezett Magyarországon. A szakemberek a lehető legjobb és legszükségesebb mértékben próbálták szabályozni ezt a területet. Reményeink szerint tisztább termelési és piaci feltételeket fog a szabályozás e része kialakítani a szektorban.

Összességében elmondható, hogy a Terméktanács üdvözli a joganyag módosítását, és reméli, hogy a termelői körben nem fog komoly problémákat okozni az új szabályozásra való áttérés. Ennek érdekében a Terméktanács konzultációs anyagot fog kiküldeni a tagság körébe, illetve szakmai rendezvényein ismertetni fogja a változásokat és azok hatásait.

Farkas Pál ügyvezető (EESZT)

Fotó: csemetekert.hu